

EEE 1604/1/26
REV 1

ZÁVERY

Predmet: Závery zo 62. zasadnutia Rady EHP (Brusel, 27. mája 2026)

---

1. V Bruseli sa 27. mája 2026 uskutočnilo šesťdesiate druhé zasadnutie Rady Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), ktorému predsedal minister energetiky, obchodu a priemyslu Michael Damianos zastupujúci predsedníctvo Rady Európskej únie. Na zasadnutí sa zúčastnili Espen Barth Eide, minister zahraničných vecí Nórska; Sabine Monauiová, ministerka zahraničných vecí, životného prostredia a kultúry Lichtenštajnska a Martin Eyjólfsson, stály štátny tajomník islandského ministerstva zahraničných vecí, ako aj zástupcovia Európskej komisie a Európskej služby pre vonkajšiu činnosť.
Členovia Rady EHP rokovali o celkovom fungovaní Dohody o EHP a viedli diskusiu o smerovaní v súvislosti so zabezpečením konkurencieschopnosti a zeleného rastu na vnútornom trhu.
2. Rada EHP zdôraznila trvalý a čoraz väčší význam Dohody o EHP ako pevného základu vzťahov medzi EÚ a štátmi EZVO, ktoré sú členmi EHP. Dohodou o EHP sa posilňujú spoločné hodnoty a zásady demokracie, záväzok dodržiavať medzinárodný poriadok založený na pravidlách, osobné slobody, právny štát a základné práva.

3. Rada EHP na základe týchto spoločných hodnôt a zásad vyzdvihla, že dodržiavanie medzinárodného poriadku založeného na pravidlách si vyžaduje aj jednotnú reakciu na globálne bezpečnostné výzvy.
Členovia rady EHP opätovne potvrdili, že neochvejne podporujú nezávislosť, zvrchovanosť a územnú celistvosť Ukrajiny v rámci jej medzinárodne uznaných hraníc. Budú naďalej prispievať k mierovému úsiliu, najmä prostredníctvom koalície ochotných a v spolupráci so Spojenými štátmi, a v koordinácii s podobne zmýšľajúcimi partnermi a spojencami poskytovať Ukrajine a jej ľudu komplexnú politickú, finančnú, hospodársku, humanitárnu, vojenskú a diplomatickú podporu, a to aj zintenzívnením jej globálneho dosahu. Vyjadrili tiež podporu komplexnému, spravodlivému a trvalému mieru založenému na Charte Organizácie Spojených národov a medzinárodnom práve.
4. Rada EHP uvítala politický dialóg na ministerskej úrovni medzi vysokou predstaviteľkou Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a ministrami zahraničných vecí Islandu, Lichtenštajnska a Nórska, v rámci ktorého si účastníci neformálne vymenili názory na súčasné zahraničnopolitické otázky spoločného záujmu. Zdôraznila, že je dôležité, aby sa na politické dialógy, ktoré sa konajú spolu so zasadnutiami príslušných pracovných skupín Rady EÚ, naďalej prizývali zástupcovia štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP.
5. Rada EHP zdôraznila, že v čase geopolitickej neistoty je nevyhnutné posilniť bezpečnosť, odolnosť, strategickú autonómiu a konkurencieschopnosť všetkých 30 štátov, ktoré sú súčasťou vnútorného trhu a prinášajú európskym občanom a podnikom hmatateľné výsledky. Podčiarkla význam silného a dobre fungujúceho vnútorného trhu založeného na štyroch slobodách a rovnakých a spravodlivých podmienkach hospodárskej súťaže pre podniky, ktoré bránia škodlivým praktikám, podporujúceho podmienky pre hospodársky rast a nové pracovné miesta v celom EHP.
6. Rada EHP podčiarkla, že EÚ a štáty EZVO, ktoré sú členmi EHP, majú spoločný záujem na zachovaní integrity vnútorného trhu a rovnakých podmienok, keďže nové politiky a iniciatívy sa vyvíjajú s cieľom riešiť pretrvávajúce geopolitické výzvy.

7. Rada EHP vyzdvihla značné výhody, ktoré ponúka vnútorný trh, a význam úzkej spolupráce medzi EÚ a štátmi EZVO, ktoré sú členmi EHP, a v tejto súvislosti uznala pozitívny cenný príspevok štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, k procesu rozhodovania o právnych predpisoch a programoch s významom pre EHP. Zdôraznila, že tento príspevok podporuje náš spoločný záujem o transparentné a dobre pripravené politiky. Rada EHP ďalej zdôraznila, že je dôležité pozývať ministrov štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, na príslušné neformálne ministerské zasadnutia a konferencie. Ocenila, že súčasné cyperské predsedníctvo a nadchádzajúce predsedníctva v tejto praxi pokračujú.
8. Rada EHP vzala na vedomie pretrvávajúce výzvy v medzinárodnom obchode v čase, keď sú globálne dodávateľské reťazce pod tlakom, a opätovne potvrdila, že je odhodlaná zasadzovať sa o otvorený, spravodlivý a udržateľný obchod, a podčiarkla význam systému obchodu založeného na pravidlách. Členovia Rady EHP sa dohodli, že budú úzko spolupracovať s cieľom dosiahnuť zmysluplné výsledky v nadväznosti na výsledok 14. zasadnutia Konferencie ministrov Svetovej obchodnej organizácie (MC14), ktorá sa konala v marci v Kamerune.
9. Rada EHP uznala, že je potrebné pokračovať v prebiehajúcej práci na znížení počtu aktov EÚ, ktoré sa majú začleniť do Dohody o EHP, a to s cieľom zaručiť právnu istotu a homogénnosť EHP v súlade s článkom 102 Dohody o EHP. Zároveň konštatovala, že počet nezačlenených aktov je stále vysoký, a vyzdvihla, že je potrebné zintenzívniť úsilie a udržiavať úzku spoluprácu v záujme rýchleho začlenenia dlhodobo nevyriešených spisov s cieľom zabezpečiť právnu istotu a homogénnosť v EHP a zaistiť riadne fungovanie vnútorného trhu. Rada EHP tiež zdôraznila, že je dôležité zabezpečiť včasnú transpozíciu *acquis* do vnútroštátneho právneho systému.

10. Rada EHP podčiarkla význam úzkej spolupráce medzi EÚ a štátmi EZVO, ktoré sú členmi EHP, pri posilňovaní hospodárskej bezpečnosti a odolnosti. Hoci uznala, že Dohoda o EHP nezahŕňa politiku v oblasti zahraničného obchodu ani colnú politiku, Rada EHP víta pokračujúce rokovania o úzkej spolupráci v oblastiach politiky mimo rozsahu pôsobnosti Dohody o EHP vrátane toho, ako čo najlepšie pristupovať k takýmto záležitostiam s cieľom zabezpečiť konkurencieschopnosť a zachovať integritu vnútorného trhu.
11. S cieľom posilniť konkurencieschopnosť vnútorného trhu zdôraznila Rada EHP význam zabezpečenia prostredia priaznivého pre podnikanie, MSP a inovácie a zníženia strategických závislostí v citlivých odvetviach. Uvítala úsilie o zjednodušenie pravidiel a zníženie administratívneho zaťaženia prostredníctvom návrhov súhrnného balíka opatrení bez toho, aby sa oslabil predvídateľnosť, politické ciele, prísne normy alebo integrita vnútorného trhu, ako aj ambície Dohody o čistom priemysle premeniť dekarbonizáciu na hnaciu silu rastu európskych priemyselných odvetví. Rada EHP zároveň víta výzvy na ďalšie ambiciózne súhrnné opatrenia a iniciatívy zamerané na zjednodušenie.
12. Rada EHP zdôraznila, že je dôležité pokračovať v úzkej spolupráci medzi EÚ a štátmi EZVO, ktoré sú členmi EHP, pri dosahovaní ich príslušných cieľov v oblasti klímy a biodiverzity a presadzovaní cieľov Parížskej dohody a Globálneho rámca pre biodiverzitu z Kchun-mingu a Montrealu.
13. Rada EHP uznala zásadný význam bezpečných, zabezpečených, cenovo dostupných, udržateľných a nízkouhlíkových dodávok energie a ochrany európskej energetickej infraštruktúry pred hybridnými a inými hrozbami. Podčiarkla, že komplexná stratégia pre dekarbonizáciu a konkurencieschopnosť by mala priemyslu ponúknuť predvídateľnosť a usilovať sa o prilákanie, rozširovanie a udržanie podnikov v rámci Európy. Rada EHP tiež zdôraznila, že v rámci EHP je potrebné v plnej miere využiť významný potenciál nízkouhlíkových zdrojov energie, ktoré sú bezpečné a udržateľné, najmä prehĺbením integrácie trhu a pokračujúcou cezhraničnou spoluprácou, čím sa prispeje ku globálnemu cieľu strojnásobiť kapacitu energie z obnoviteľných zdrojov a posilniť energetickú bezpečnosť Európy.

14. Rada EHP zdôraznila kľúčovú úlohu stanovovania cien uhlíka pri prechode na čistú energiu a pokračujúcu spoluprácu medzi EÚ a štátmi EZVO, ktoré sú členmi EHP, pri rozvoji systému EÚ na obchodovanie s emisiami a vzala na vedomie nadchádzajúce hodnotenie leteckej prepojenosti ostrovov, najvzdialenejších regiónov a vzdialených území vrátane zohľadnenia konkurencieschopnosti a úniku uhlíka, ako aj vplyvov na životné prostredie a klímu. Uvítala prebiehajúcu prácu na začlenení štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, do mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach a ciele a akty týkajúce sa prechodu odvetvia dopravy na čistú energiu v rámci balíka „Fit for 55“.
15. Rada EHP vzala na vedomie balík opatrení v oblasti vojenskej mobility a zdôraznila, že je dôležité zabezpečiť úzku spoluprácu, pokiaľ ide o aspekty balíka, ktoré sa týkajú štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, a Dohody o EHP.
16. Rada EHP zdôraznila význam konkurencieschopnej, spravodlivej a odolnej digitálnej transformácie a posilnenia postavenia Európy v oblasti strategických digitálnych technológií. Zdôraznila, že pre dobre fungujúcu demokratickú spoločnosť v digitálnom veku má zásadný význam ochrana slobody a plurality médií, redakčnej nezávislosti a ochrana novinárov. Rada EHP zdôraznila význam nadchádzajúceho začlenenia aktu o digitálnych službách a aktu o digitálnych trhoch do Dohody o EHP. Rada EHP tiež vzala na vedomie význam posilnenia kybernetickej bezpečnosti a zvýšenia koordinácie, ako aj ochrany ľudí, inštitúcií a kritickej infraštruktúry pred hybridnými hrozbami.
17. Uznávajúc potenciálne hospodárske, environmentálne a spoločenské prínosy umelej inteligencie zdôrazňuje Rada EHP význam začlenenia a účinného a súdržného vykonávania aktu o umelej inteligencii a zároveň uvoľnenia plného potenciálu Európy v oblasti umelej inteligencie, ako sa predpokladá v iniciatívach, ako je Stratégia využívania umelej inteligencie, Akčný plán pre kontinent umelej inteligencie a Stratégia pre dátovú úniu. Rada EHP v tejto súvislosti zdôrazňuje, že s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť a odolnosť je potrebné podporovať podmienky priaznivé pre inovácie, zabezpečiť prístup k vysokokvalitným údajom a výpočtovej kapacite a posilniť európsky ekosystém umelej inteligencie.

18. Rada EHP podčiarkla význam sociálneho rozmeru v Dohode o EHP vzťahujúceho sa na otázky týkajúce sa pracovného práva, zdravia a bezpečnosti pri práci a rodovej rovnosti. Uvítala pokrok, ktorý sa dosiahol pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv, rámca zameraného na inkluzívnejšiu, odolnejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu. Rada EHP tiež uznala význam užšej spolupráce v oblasti zdravia. V tejto súvislosti zdôraznila Rada EHP význam podpory inovácií v odvetviach zdravotníctva a biologických vied v Európe v prospech pacientov a systémov zdravotnej starostlivosti. Rada EHP so záujmom očakáva vykonávanie farmaceutických právnych predpisov EÚ a realizáciu európskeho priestoru pre zdravotné údaje, ako aj užšiu spoluprácu v oblasti pripravenosti a reakcie v oblasti zdravia.
19. Bez toho, aby boli dotknuté prebiehajúce rokovania na úrovni EÚ o viacročnom finančnom rámci, vyzvala Rada EHP na nepretržitý dialóg o prípravách programov EÚ na ďalšie finančné obdobie (2028 – 2034) s cieľom zabezpečiť včasné začlenenie nových programových predpisov do Dohody o EHP, pričom sa zohľadní právo na účasť štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, ako sa stanovuje v Dohode o EHP.
20. Rada EHP pripomenula, že v Dohode o EHP sa ustanovuje účasť na vnútornom trhu, a v tejto súvislosti tiež pripomenula, že štáty EZVO, ktoré sú členmi EHP, prispievajú k znižovaniu sociálnych a hospodárskych rozdielov v rámci EHP prostredníctvom finančného mechanizmu EHP a nórskeho finančného mechanizmu v prospech zmluvných strán s cieľom podporiť trvalé a vyvážené posilňovanie obchodných a hospodárskych vzťahov medzi všetkými zmluvnými stranami Dohody o EHP v súlade s článkom 115 Dohody o EHP. Rada EHP uvítala uzavretie dvojstranných memoránd o porozumení a programových dohôd medzi štátmi EZVO, ktoré sú členmi EHP, a väčšinou prijímajúcich štátov s cieľom stanoviť jasný rámec a harmonogram účinného a včasného čerpania finančných prostriedkov. Rada EHP so záujmom očakáva čo najskoršie uzavretie dvojstranných memoránd o porozumení so všetkými prijímajúcimi štátmi.

21. Rada EHP zdôraznila, že zmluvné strany preskúmajú na základe článku 10 protokolu 38D potrebu riešiť hospodárske a sociálne rozdiely v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru a na základe posúdenia začnú budúce rokovania o ďalších finančných mechanizmoch v dostatočnom predstihu pred ukončením finančných mechanizmov na roky 2021 – 2028 s cieľom zabrániť nedostatkom vo vykonávaní a umožniť efektívne a účinné plánovanie budúceho výhľadu financovania.
22. Členovia Rady EHP zdôraznili veľký význam konštruktívnej a inkluzívnej spolupráce v otázkach rybnárstva, ktorá by mala byť vyvážená a vzájomne prospešná, najmä pokiaľ ide o udržateľné riadenie populácií spoločného záujmu v severovýchodnom Atlantiku. Uznali, že je dôležité pokračovať v riešení spoločných otvorených otázok v oblasti rybárskej politiky a zároveň uznali význam dvojstranných dialógov v oblasti riadenia rybnárstva. Členovia okrem toho zdôraznili, že je potrebné prijať opatrenia na obmedzenie nezákonného a neudržateľného rybolovu v severovýchodnom Atlantiku.
23. Členovia Rady EHP s poľutovaním vzali na vedomie vážne zhoršenie stavu populácie makrely v severovýchodnom Atlantiku a uvedomujú si význam včasného dosiahnutia komplexnej a spravodlivej dohody o spoločnom využívaní medzi všetkými pobrežnými štátmi.
24. Rada EHP opätovne potvrdila záväzky stanovené v protokole 9 k Dohode o EHP o obchode s rybami a inými morskými produktmi.
25. Rada EHP pripomenula záväzok zmluvných strán v súlade s článkom 19 Dohody o EHP a vyzvala strany, aby pokračovali v dialógu s cieľom preskúmať podmienky obchodu s poľnohospodárskymi výrobkami, aby sa v rámci ich príslušných poľnohospodárskych politík dosiahla postupná liberalizácia. Rada EHP nabáda zmluvné strany, aby uskutočnili nové preskúmanie režimu obchodovania so spracovanými poľnohospodárskymi výrobkami v rámci článku 2 ods. 2 a článku 6 protokolu 3 k Dohode o EHP, a to s cieľom ďalej podporiť obchod v tejto oblasti.